Salmanlı R. Vətən deyəndə / Rəhman Salmanlı // Azərbaycan : qəzet. - 2021. - 21 fevral. - № 40. - S. 10.

Qarabağın 30 ilə yaxın işğalına son qoymaq üçün hərtərəfli hazırlıq özünü 44 günlük Vətən müharibəsində bir daha təsdiqlədi: Ermənistan 10 noyabr 2020-ci ildə üçtərəfli imzalanan kapitulyasiya aktına imza atmağa məcbur oldu. Bu təslim aktına imza atan təcavüzkar və işğalçı Ermənistan bir daha yəqin etdi ki, müharibəyə hazırlıq heç də Şuşada "Yallı" getmək, yaxud bir-birinin ardınca qarşı tərəfin heysiyyəti ilə oynayan hərəkətlər göstərib, bayağı bəyanatlar vermək deyil.

Qələbə, ilk növbədə, ölkənin hərtərəfli inkişafından, formalaşan hərbi vətənpərvərlikdən, ordu-xalq-hakimiyyət birliyindən keçir: 10 noyabr Bəyannaməsi və 10 dekabr 2020-ci il tarixli Zəfər paradı kimi.

İkinci Qarabağ savaşında müzəffər ordumuzun düşmən üzərindəki qələbəsi havada və yerdə döyüşən Azərbaycan oğullarının Vətən sevdasından başlamışdı. Belə oğullarımız şəhid, qazi olmağı şərəf bildilər. Bu şərəfli tarixi yazanların arasında bir ailədən döyüşlərə getmiş 5 səma qartalının - şahinlərimizin də qəhrəmanlığı oldu. Gəlin onları yaxından tanıyaq.

Səma qartallarının ailəsini yaxından tanıyan, Lənkəran rayonunun Boladı I Kənd Klubunun müdiri Şahnaz Rzayeva şahinlərimizin döyüşlərdəki şücaətini belə dilə gətirdi: "Boladı kəndinin Vətən müharibəsində səmadan erməni işğalçılarına ağır bombalar yağdıran, çoxlu sayda canlı qüvvə və hərbi obyektlərini darmadağın edən Boladı kəndinin bu qəhrəman oğullarının hünəri xüsusi qeyd olunmalıdır. Qələbəmizin gerçəkləşməsində igidlikləri ilə Vətənə xidmət edən belə şahinlərimizi xalqımız yaxından tanımalıdır. Onlar - bir ailənin beş ali təhsilli hərbi pilotu, açıq, aydın səmamızın və aylı gecələrimizin parlaq ulduzularıdırlar. Haqqında söhbət açdığımız şahinlərimiz - iki əmi və üç qardaşın hər biri mayor rütbəlidir: Fikrət, Araz, Qabil, Alim və qardaşı Taleh. Döyüşlərdə göstərdikləri şücaətlərinə görə, Azərbaycan Prezidenti tərəfindən "Qarabağ" ordeni və digər medallarla təltif edilmişlər.

Şahinlərin əmisi oğlu Zaur Qafarzadə bildirdi ki, 44 günlük Vətən müharibəsinə ailəliklə qatılan Həşimovlar bu gün xalqımızın igid, cəsur, qorxmaz oğulları kimi tanınırlar: "...Boladı kəndindən olan bu ailənin beş üzvünün qələbədə payı az olmayıb. Birinci Qarabağ savaşında iştirak edən Fikrət və Araz Həşimov qardaşlarına Vətən müharibəsində qardaşı oğlanları Qalib, Alim və Taleh Həşimovlar da qoşulub. Onların dördü hərbi təyyarəçidir, biri isə Hərbi Hava Qüvvələrinin hava hücumundan müdafiə sistemində xidmət edib".

Ailə üzvlərini ön cəbhəyə yola salan, bu gün isə onların qəhrəmanlıq dastanlarına qulaq asan Mirəsgər Həşimov deyir ki, iki qardaşı, üç oğlu Milli Ordumuzun zabitləridir, hər biri mayor rütbəsindədir: "...Qardaşlarım Araz və Fikrət Perm Hərbi Aviasiya Məktəbini bitiriblər. Oğlanlarım da əmilərinə baxıb təyyarəçilik peşəsini seçiblər. Qardaşlarım yük təyyarəsi sürüblər, müharibədə ordunun təminatında iştirak ediblər. Oğlanlarım Qalib və Taleh

qırıcı təyyarə pilotlarıdır. Alim isə Hava Hücumundan Müdafiə sistemində xidmət edir. Ölkəyə düşmən tərəfindən atılan raketlərin zərərsizləşdirilməsində onun böyük rolu olub...”

Hər üç qardaş Heydər Əliyev adına Hərbi Təyyarəçilik Akademiyasını fərqlənmə diplomu ilə bitirib. Akademiyada öyrəndikləri və qazandıqları təcrübələri onlara döyüşdə böyük uğur qazandırıb. Taleh Həşimov “Azərbaycan bayrağı” ordeni, Suqovuşan, Kəlbəcər və Cəbrayılın azadlığı uğrunda medalları ilə təltif olunub. Araz Həşimov da xidmətlərinə görə Ali Baş Komandan tərəfindən “Vətən uğrunda” medalına layiq görülüb.

Bu ailənin doğması olan Gülnar Əliyeva “beş qəhrəman” haqqında söz açarkən deyir ki, onların döyüşdə qazandıqları nailiyyətlərdə, həm də Vətənə olan sonsuz sevgilərinin payı var. Qalib əsgərləri Boladı kənd əhalisi böyük təntənə ilə qarşılayıb: “Mən də bu qalibiyyətə çox sevinirdim. Bunu sözlə ifadə etmək çətindir. Taleh “Azərbaycan bayrağı” ordeninə layiq görülmüşdü. Amansız və təcavüzkar düşmənin məhv edilməsində böyük rolu olub. Dövlətimizin başçısı, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev onun da qəhrəmanlığını qiymətləndirib. Bir neçə günlük məzuniyyət vermişdilər ona, kəndə gəlmişdi. Kənd cəsur döyüşçünün ziyarətinə axışırdı. Zarafatla deyirdi ki, “müharibə bundan rahat idi...” Ümumiyyətlə, Həşimovları rayon, kənd elə təntənə ilə qarşıladı ki, bundan qürur keçirməmək mümkün deyildi.

Kəndimizin döyüşkən igidləri yalnız bu beş qəhrəman deyil ki. Boladı Birinci və İkinci Qarabağ savaşlarında öz oğullarını şəhid kimi də qarşıladı. Vətən müharibəsində də kəndimizin vətənpərvərləri ön cəbhəyə könüllü getdilər. Zəfərlə dönənlərimizlə yanaşı, doğmalarının yanına qazi və şəhid olub qayıdanlarımız da var. Bu dəfə kəndimiz 3 şəhid verdi. Allah onların hər birinə rəhmət eləsin. Mirəsgər əmi fəxr edir ki, onun oğullarının, qardaşlarının da şəhidlərin qanının yerdə qalmamasında rolu oldu”.

Bəli, bu o qardaşlardır ki, 10 dekabr 2020-ci ildə Bakıda Azadlıq meydanında təntənəli şəkildə keçirilən Zəfər paradında paytaxtın səmasında idarə etdikləri təyyarələrlə üçrəngli bayrağımızın rəmzini cızdılar. Göylərin şahinləri yerdə - Azadlıq meydanından nizamla keçən Silahlı Qüvvələrin bütün növlərinin döyüşlərini, xüsusən tribunada əl-ələ verərək paradı qəbul edən, alqışlayan, “Bir millət-iki dövlət”in Prezidentləri İlham Əliyevlə Rəcəb Tayyib Ərdoğanı salamlamaqla deyirdilər: “Qarabağ Azərbaycandır!”

Məhəmməd NƏRİMANOĞLU,

“Azərbaycan”

Nərimanoğlu, Məhəmməd. Sonuncu zəngə cavab verməyən komandir : Ölümsüzlüyə qovuşanlar

...Dünyaya göz açdığı kənd 28 il idi ki, təcavüzkar Ermənistanın tapdağı altında qalmışdı. Digər ərazilərimizdən fərqli olaraq, bu kəndin bəxti onda gətirmişdi ki, camaat qocalı-qarılı, böyüklü-kiçikli 113 gün dağlara çəkilərək erməni vandallarının doğma ocaqlarını söndürməyə, tar-mar etməyə imkan verməmişdi.

Bütün bu olmuşlar 4 mart 1980-ci ildə Kəlbəcər rayonunun Başlıbel kəndində anadan olmuş Cəfərov Zaur Hüseyn oğlunun yaddaşına yazılmışdı. Atası Hüseyn Cəfərov əvvəllər Kəlbəcərdəki Televiziya Stansiyasında, sonralar isə rabitə qovşağında, əmisi Əli isə uzun illər Bakı Metropolitenində baş mühəndis vəzifəsində işləmişdi, Əməkdar mühəndis idi.

1993-cü ilin aprelində Ermənistanın Kəlbəcəri işğal etməsi nəticəsində ailə əvvəlcə Qax rayonuna, sonra isə işlə əlaqədar Bakıya köçməyə məcbur olub. Ona görə də Zaur orta təhsilini 1997-ci ildə Bakı şəhəri Qaradağ rayonunun Qızıldaş qəsəbəsindəki şəhid Azər Namazov adına məktəbdə başa vurub. Qardaşı Niyaməddin müəllim deyir ki, babalarımız Cəfərov Həsənlə Həsənov Həsən 1941-1945-ci illər müharibəsinin veteranları, bibimiz oğlu Yalçın isə Birinci Qarabağ savaşında şəhid olub: “Hələ 13 yaşında ikən ata yurdumuz, ana Vətənimiz Kəlbəcərin ermənilər tərəfindən işğal edilməsi, qaçqınlıq-köçkünlük, qohumlarımızdan 9-nun bu yolda şəhid olması gənc Zaurun yaddaşına ağrılı-acılı məqamlar kimi həkk olunmuşdu. Bundan başqa, 49 başlıbellimizin mühasirəyə salınaraq Tuneldə girov götürülmələri, 113 gün

kaha və mağaralarda ac-susuz qalıb doğma kəndi qoruyarkən 18 nəfərimizin son nəfəsədək döyüşsələr də, düşmən tərəfindən amansızcasına qətlə yetirilmələri onu rahat buraxmırdı....”

Şəksiz ki, o, bütün bu amansızlıqları yaddaşına yazmaqla hərbçi olmağa qəti qərar verib. Vaxtı və zamanı gələndə düşməndən qisas almasını isə unutmurdu. Orta məktəbi müvəffəqiyyətlə başa vuran Zaur buna görə də sənədlərini Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbə verib və istəyinə nail olub.

2000-ci ildə NATO ölkələrinin - qardaş Türkiyə, Macarıstan və Rumıniyada keçirilən təlim və kurslara qatılan Zaur Cəfərov burada bilik, təcrübə və vərdişlərə yiyələnərək, əsl hərbçi kimi yetişib. Ali Hərbi Məktəbi bitirərək Dövlət Attestasiya Komissiyyasının 2001-ci ildə qəbul etdiyi qərarla Raket Artilleriya Qoşunlarının döyüş fəaliyyətinin idarə edilməsi, operativ taktiki raket, yerüstü artilleriya və sahil raket artilleriya silahlarının bakalavr dərəcəsini alan Zaur Cəfərov getdikcə bu sahədə mütəxəssis kimi tanınmağa başlayıb.

O, 2014-cü ildə Silahlı Qüvvələrin Hərbi Akademiyasının magistratura pilləsinə daxil olub. Təhsilini bitirdikdən sonra polkovnik-leytenant rütbəsi alıb. Diviziya komandirliyindən artilleriya rəisliyinə, daha sonra hərbi hissə komandirinin müavini və qərargah rəisi vəzifəsindək yüksəlib. Polkovnik-leytenant 2016-cı ilin “Aprel döyüşləri”ndə və 2020-ci ildə Ermənistanın Azərbaycan sərhədinin Tovuz rayonu istiqamətində təcavüzü zamanı öz əsgərləri ilə birlikdə ön cəbhədə olub və amansız düşmənə qarşı barışmaz mövqeyini ortaya qoyub.

Komandir Zaur Cəfərov 27 sentyabr 2020-ci il tarixdən başlayan Vətən müharibəsində də öz briqadası ilə döyüşlərin şiddətli yerində olub. O, həmin günü 28 il gözləmişdi. Düşmənin döyüş mövqelərində qoyub qaçdığı ağır hərbi texnikanı qənimət kimi götürərək özü idarə edirdi. Komandir və döyüş dostları general Polad Həşimovla İlqar Mirzəyevin və bibisi oğlu Yalçın Mustafayevin, eləcə də istər Başlıbelin mühasirədə qaldığı günlərdə, istərsə də Xocalıda əsir götürülən qız-gəlinlərin qisasını almaq üçün özünü hər an ölümün üstünə atırdı. Lakin o, təcrübəsiz deyildi. Buna görə də hər dəfə düşmənə ağır itkilər verərək, qənimətlə geri dönürdü. Onun idarə etdiyi briqada düşmənin 4 tankını vurub, 3-nü qənimət kimi ələ keçirib. Xeyli sayda “Ural”, “KamAZ”, QAZ-33”, “UAZ” və digər markalı avtomobil, “D-30”, “D-44” və digər topları qənimət götürərək düşmənə tərəf çevirib.

...Şəhadətindən üç gün öncə qardaşı Binazənə zəng edib deyir ki, “oğlum Həsəni gətirin, nədənsə, görmək istəyirəm”. Oğlu Həsən və bir neçə qohumu onun yanına gediblər. Zaur Cəfərov qohumlardan daha bir xahiş edib. İlqar Mirzəyevin, Polad Həşimovun, eləcə də bibisi oğlu Yalçın kimi neçə-neçə cəngavər qəhrəmanlarımızın qisasını aldığını və dəfələrlə ağır şəraitdən sağ-salamat çıxdıqları üçün qurban kəsmələrini istəyib.

...Ölümündən bir neçə saat öncə yazdığı statuslarına görə, qohum-əqraba nigaran qalaraq ona zəng edib, cavab almadıqları üçün mesaj yazıblar. Amma nə zənglərə, nə də mesajlara cavab gəlib...

2020-ci il oktyabrın 9-dan 10-na keçən gecə Ağdərə, Suqovuşan istiqamətində gedən şiddətli döyüşlər zamanı öz minik maşını ilə mövqeləri təyin etmək və düşməndə olan tank mərmisi atan, modifikasiya edilmiş topları qənimət kimi götürmək üçün gecə saatlarında yola çıxıb və maşını minaya düşüb. Düşmən üzərinə gedən cəsur igidimiz də beləcə şəhid olub... İkinci Fəxri xiyabanda dəfn edilib.

Ölümündən sonra Azərbaycan Prezidentinin fərmanları ilə təltif olunan şəhidlərimizin sırasında polkovnik-leytenant Zaur Cəfərovun da adı var. O, “Vətən uğrunda”, “Suqovuşanın azad olunmasına görə”, “Hərbi xidmətlərə görə” medallarına layiq görülüb.

Şəhid komandirimizin Vətənə göstərdiyi xidmətlərə görə təltifləri yalnız bunlardan ibarət deyil. O, hələ hərbi xidmət illərində “Azərbaycan Ordusunun 100 illiyi” (1918-2018), “Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 10 illiyi” (1991-2001), Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin 90 və 95 illiyi yubiley medallarını, “Qüsursuz xidmətə görə” medalının isə hər üç dərəcəsini alıb.

MƏHƏMMƏD NƏRİMANOĞLU,

“Azərbaycan”

Salmanlı, Rəhman. Cəsur leytenant : Cəbraylın azad olunmasına görə medalı ilə təltif olunmuş zabitimiz

“Cəbraylın azad olunmasına görə” medalı ilə təltif olunmuş zabitimiz

Onunla Bakıda, Müdafiə Nazirliyinin C.Məmmədquluzadə küçəsində yerləşən hərbi hospitalının dəhlizində tanış oldum. - Qardaşoğlu, növbətçi həkimi görmək istəyirik, hansı otaqda olar?

- Həkim buradadı, amma məşğuldu - sarğı otağındadı.

Yanımdakı qohum dözməyib övladından xəbər bilmək üçün növbətçi həkimin kabinetinə doğru getdi. Yaranmış şəraitlə əlaqədar yaralı əsgərlə həmsöhbət olduq.

Əsgərov Sabir Eldar oğlu Sumqayıtda böyüyüb boya-başa çatıb. Evin sonbeşiyi olub, özündən böyük iki qardaşı var. 2007-ci ildə Sumqayıt şəhər 26 nömrəli məktəbi bitirib. Elə həmin il Naxçıvan Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinə qəbul olunub və 2011-ci ildə universiteti əla qiymətlərlə başa vurub. 2011-ci ildə Milli Ordu sıralarında Ağcabədidə “N” saylı hərbi hissədə xidmətdə olub. 2011-ci ilin noyabr ayında Müdafiə Nazirliyinin Təlim-Tədris Mərkəzində xüsusi kursları bitirdikdən sonra ədliyyə leytenantı rütbəsi alıb xidmətini Naxçıvan Muxtar Respublikasının “N” saylı hərbi hissəsində həmin hissənin hüquqşünası vəzifəsində davam etdirib. Ailəlidir, bir oğlu, bir qızı var.

2020-ci il iyulun 12-də başlayan Tovuz hadisələri bütün Azərbaycan xalqının, o cümlədən də gənclərimizin hiddətinə səbəb olmuşdu. Ermənistan silahlı birləşmələri qəfildən Azərbaycan kəndlərinə hücum edən zaman Sabir Əsgərov ailəsinin belə xəbəri olmadan könüllü cəbhəyə

getməyi, ermənilərlə üzbəüz döyüşməyi xahiş edərək qeydiyyatdan keçmişdi. Lakin... Ötən il sentyabrın sonlarında erməni işğalçılarının ərazimizə növbəti hücumu zamanı sanki Sabirin əlinə böyük şans düşmüşdü. O, dərhal Səfərbərlik və Hərbi xidmətə çağırış üzrə Dövlət Xidmətinin Sumqayıt şəhər bölməsinə gedərək rəsmi qaydada ərizə yazıb cəbhəyə yollanmasını xahiş etmişdi. Oradan da birbaşa evlərinə gedib atası Eldardan və anası Validə xanımdan xeyir-dua istəmişdir. Ata da, ana da "qəfil xahiş"ə, qəfil xeyir-duaya bir tərəfdən təəccüblənsələr də, övladlarının bu vətənpərvərliyindən qürur hissi keçirmişdilər.

Sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsinə Füzuli rayonundan başlayan leytenant Sabir Əsgərov bir neçə kəndin erməni işğalçılarından azad edilməsinin iştirakçısı olur. Bölgə erməni silahlıları və terrorçu silahlı qruplaşmalardan təmizləndikdən sonra o, Cəbrayıl istiqamətində gedən döyüşlərə qatılır. Cəbrayılda müəyyən yüksəkliklərin ələ keçirilməsində şiddətli döyüşlərin iştirakçısı olur. Növbəti əks-hücum zamanı bir neçə qəlpə yarası alır, sol ayağının baldır nahiyəsinin bir parçasını qəlpə sümüyə kimi sıyırıb aparır. Yanındakılar onu yaralı olduğu üçün dəfələrlə arxaya - həkim yanına aparmağa cəhd etsələr də, leytenant Əsgərov təklifə etiraz edir. Yoldaşları məcbur olub Sabirin qıçını həm diz nahiyəsindən bir az aşağıdan, həm də topuqdan bir az yuxarıdan xüsusi kəndirlə - jqutla (qanaxmanın qarşısını almaq üçün) möhkəm bağlayırlar. Leytenant bu vəziyyətdə düşmənin nəfəsini kəsənə kimi gah gülləsi qurtaran döyüş yoldaşlarının avtomatının darağını doldurur, gah mərmi partlayışı nəticəsində huşunu itirmiş əsgərlərimizə yardım göstərir, gah da düşmən gülləsinə tuş gəlmiş səngər yoldaşının pulemyotunun arxasına keçib düşməndən qisas almağa çalışır. Beləliklə, axşamdan səhərə qədər səngər yoldaşlarına yardımçı olur, səhər hərbçilərimizə əlavə kömək gəldikdən sonra dağlıq hissə olduğundan bir neçə nəfərin köməyi ilə zabit Sabir Əsgərovu çox çətinliklə səngərdən arxaya gətirə bilirlər. İlkin tibbi yardım aldıqdan sonra Beyləqan Rayon Mərkəzi Xəstəxanasının travmatologiya şöbəsinə çatdırırlar. Bir neçə gün burada müalicə aldıqdan sonra, o, israrla döyüşçü yoldaşlarının yanına qayıtmaq istəyini bildirsə də, həkimlər onu Bakıya Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Hospitalına yola salırlar.

İndi müalicəsi istənilən nəticəni verməkdədir, hətta bir neçə gündür ki, həkimlər ona asta-asta gəzməyi məsləhət görüblər. Çox təəssüflənirdi ki, valideynlərindən xeyir-dua alıb cəbhəyə yollananda demişdi: "Torpaqlarımızın erməni işğalından azad edilməsində son nəfəsimə kimi döyüşəcəyəm, Şuşaya Azərbaycan bayrağını mən sancacağam... Bu, həm də anamın arzusu idi". Gözucu əlindəki qoltuq ağacına və sarğılı qılçasına işarə edərək dedi: "Təəssüf ki, belə oldu". Təsadüfi görüşdə ona sağlıqlar diləyib ayrılanda mobil telefon nömrələrimizi bir-birimizə xatırlatdıq.

Yeni ildə Sabirin qəfil zəngi məni çox sevindirdi. Bildirdi ki, müalicəsi yaxşı gedir, heç bir narahatçılığı yoxdur, sonra gülə-gülə dedi:

- Cənab Prezident, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin sərəncamı ilə mən və döyüşçü yoldaşlarım "Cəbrayılın azad olunmasına görə" medalı ilə təltif olunmuşuq. Sevinc sevincə, təbrik təbrikə qarışdı. Sonda bütün bunlara görə Ali Baş Komandana özünün, ailələrinin və döyüşçü yoldaşlarının təşəkkürünü bildirdi.